

LUPETA

Apare în fiecare zi de lucru.
Abonament: 1 an 24 cor., 6 luni 12 cor.,
3 luni 6 cor. — România: 1 an 40 cor.
— Telefon Nr. 47—82. —

... .. APARE
sub direcția unui
comitet de redacțiune.

Redacția și Administrația:
BUDAPESTA, VII., István-ut 11
Inserțiuni după învoială.
Scrisori nefrancate se retuza.

A treia Dumă.

—np— În curând se vor deschide porțile palatului Tauridei pentru a lăsa drum liber celei de a treilea serii de legislatori ai imperiului rusesc.

75 de zile a trăit prima adunare legislativă, nu cu mult mai multă viață a avut cea de-a doua și în acest timp, lumea întreagă și-a câștigat convingerea, că reprezentanța aceea poporală este numai un decor al vechiului palat al absolutismului rusesc.

Lovitura de stat dela 16 Iunie a. c. prin care ministrul președinte Stolypin a disolvat corpurile legiuitoare trecute și a întocmit o lege electorală convenabilă i-a reușit acestuia pe deplin. Noua lege a șters din listele electorale o parte mare din alegătorii contrari autocrației și biurocrației, lăsând preponderanța proprietarilor de pământ, cari au sprijinit un rezultat favorabil guvernului.

Din 492 de mandate după informațiile particulare 290 câștigate de „adevărații ruși“ de octobriști, de reacționarii moderați și de reprezentanții „sutei negre“ formează majoritatea viitoarei Dume. Purișkievici și Krupenski vor avea deci forța decisivă în această nouă „semski sobor“.

Opoziția, a cărei forță erau cadeții a slăbit mult prin extraordinarele pierderi suferite la alegeri. Partidul lucrătorilor, câteva extreme, unele elemente naționaliste și puținii reprezentanți ai socialiștilor radicali dau un contingent prea mic pentru a putea ține piept cu o grupare reacționară așa de puternică.

Aceasta ar fi icoana celei de a treia Dume, o formalitate cerută de paragraful constituției. Constituția rusească însă, creată de Țarul tuturor rușilor, de acest apostol fals al păcii este și ea numai o formalitate introdusă în mod forțat sub influința puterilor mari ale Europei, de fapt însă în Rusia domnește și acum atotputernicia păpușei de pe tron, care e silită să joace cum îi cânta mării duci și celelalte personaje din jurul tronului.

În imperiul acestui țar, care se greează de cel mai însuflețit aderent al ideilor de pace, care a și fost inițiatorul conferențelor dela Haga, în acest imperiu, zic, curge vale sângele poporului nevinovat iar temnițele în-

chid gemetele celor chinuiți ca pe vremea închiziției. O lume întreagă zbiară de decenii, de secolii, după drepturi și libertate, dar zbierățele acestea desnădăjduite sunt înăbușite de loviturile cnutului, de gloanțe și de furci, pentru ca boerimea, autocrații o mână de principii și de mari duci să poată neîmpiedecați să-și continue viața plină de desfrăuri.

Satele și orașele Potemkiniane ascund și astăzi mizeria în care se zbate poporul rus și lanțurile robiei nu se vor rupe câtă vreme acest nefericit popor analfabet va fi ținut în întunec, câtă vreme religiozitatea și credința lui vor fi exploatare în mod nerușinos de șleahă așa nemișilor „ruși adevărați“. Pentru poporul dela țară nu există ființă superioară Țarului. Acesta e Dumnezeuul tuturor, el dispune de viața și de averea lor. Un ucaz al lui e icoană sfântă, căreia îi să închină ca înaintea Sf. Nicolaie, patronul lor.

De aceea prostimea, țăranul dela țară nu va prinde niciodată arma împotriva tronului. De aceea guvernul, care dispune de un aparat puternic administrativ pe întreg teritoriul colosului poate să-și formeze legi electorale după plac, fiind sigur de sprijinul întregii tabere de țărani, a cărei incultură este exploatare în cel mai neomenos mod.

De aceea a treia Dumă este o corporație de comandă și nici de cum aleasă în baza paragrafilor legii.

Nu din cauză că ar fi fost incapabile de muncă cele două adunări legislative anterioare, au fost ele dizolvate, ci tocmai pentru-că ar fi fost în stare să schimbe întreagă fața Rusiei actuale. Tocmai pentru că ele erau în stare să dicteze legi guvernului, iar nu să primească oarbe legislația formulată de aceasta, adevărate asasinat pentru clasele inferioare.

În ori-ce caz situația lui Stolypin nu e tocmai ușoară nici de data asta.

Opoziția ori cât ar fi ea de slăbită și fără speranță în eficacitatea luptelor sale, — va avea ocazia să arunce în fața lingușitorilor și Potemkinilor din jurul tronului adevăratele plângeri ale poporului oropsit, să alimenteze astfel acțiunea elementelor revoluționare, cari sapă mereu — cu multe și mari jertfe nu-i vorbă — dar sapă la fundamentul putred al Colosului dela Nord.

Căci până când absolutismul acesta petecit cu forme moderne de guvernare nu va adopta în întregime constituționalismul, nu va acorda drepturi poporului și nu va ceda ca țarul să guverneze ca putere executivă și reprezentanții adevărați ai poporului ca putere legislativă, până atunci spiritele în Rusia nu se vor liniști, sângele nevinovat va lăsa încă multe pete, furcile vor fi în plină activitate, temnițele vor geme încă de suflete terorizate, dar cu atât mai gravă, cu atât mai plină de urmări grele va fi prăbușirea organismului politic al Rusiei, ale cărui proptele nu-l vor mai putea susține multă vreme.

Preotul Hlinka sărbătorit în Bohemia. Martirul fraților Slovaci, neînfricatul preot Hlinka petrece în Bohemia. În Praga el a fost sărbătorit cu multă dragoste și a fost invitat a merge și în alte orașe ale Bohemiei pentru a ține conferențe asupra stărei Slovacilor în Ungaria.

În jurul măcelului dela Rosenberg-Cernova. Consiliul municipal al orașului Praga (Bohemia) la propunerea consilierului dr. Bastir, a luat decisiunea să dea ajutoare materiale orfanilor și văduve or rămase pe urma victimilor dela Rosenberg.

Tot odată consiliul își exprimă indignarea față de brutalitățile operate de guvernul maghiar împotriva poporului slovac.

Conducătorii slovacilor în urma evenimentelor dela Rosenberg s'au adresat monarhului și scaunului papal să ia în apărare poporul slovac pus urgiei maghiare.

„Carneval politic?“ La articolii publicați în ziarul nostru sub acest titlu, aspri în merit, recunoaștem,—dl Dr. E. Babeș dă în „Telegraful Român“ un răspuns, care vrea să fie „aspru“ decât nu altceva — în formă, în maniere. Necesitatea unei replici nu o involvă deocamdată răspunsul dlui dr. E. Babeș, de vreme ce nu se poate combate în meritul unor chestiuni cu vorbe aruncate la întâmplare.

Ce am spus despre orientarea dlui Dr. Emil Babeș asupra chestiunilor românești, asupra cunoștinței d-sale de limbă românească și asupra legăturilor ca viața românească, pe care dl E. Babeș nu le are, susținem, — ori cât se opintește dl Dr. E. Babeș să declare de „absurde“ informațiile, ce noi le avem asupra acestor lucruri, pe cari dl Emil Babeș ar face mai bine dacă nu ar insista asupra lor.

De altfel seria de articoli, la care a grăbit să răspundă dl dr. Emil Babeș se încheie numai în acest număr. Pentru a-i ținea pe cititorii noștri în curent cu afacerea aceasta, ne vom permite a reproduce răspunsul dlui E. Babeș, cu toate că nu „carnevalul“ se apropie, ci din potrivă—postul.

Cetitorii noștri, cari vor afla o plăcere în aceasta, pot să pună răspunsul dlui dr. Emil Babeș alături de articolii scriși de noi, să facă o comparație și să judece.

ROMÂNIA

Importante declarații ale dlui P. P. Carp.

Ziarul «Opinia» publică niște foarte importante declarații făcute de d. P. P. Carp unui prieten al acestui ziar, în chestia reformelor agrare. Aceste declarațiuni sunt menite a face mare senzație în toate cercurile politice române.

Iată despre ce este vorba:

Zilele trecute d. Carp a fost vizitat de un prieten al d-sale și al d-lui Sturdza, care a venit să-l întrebe în numele d-lui Sturdza ce gândește în chestia concursului promis guvernului de către conservatori pentru realizarea reformelor agrare.

D. Carp i-a declarat că d-sa crede că d. Sturdza nu poate face reformele. Nici Sturdza, nici mentalitatea partidului liberal, a spus d. Carp, nu sunt așa cum ar trebui pentru ca ei să poată realiza reformele.

«O reformă politică, a adăugat d-sa, chiar când e rea, nu poate dăuna mult; pe când o reformă economică rău făcută poate zdruncina țara întregă».

— Atunci ce vrei să faci? l'a întrebat trimisul d-lui Sturdza. Dacă demisionează d. Sturdza, va face reformele d. Ionel Brătianu.

Ionel Brătianu, a răspuns șeful conservatorilor, îmi face impresia unui viteaz nesocotit care vrea să sară numai de cât din etagiul al treilea. Ce sfat poți să-i dai unui

asemenea viteaz? Nu poți decât să stai și să privești cum se prăbușește.

D. Carp a declarat apoi că nici într'un caz nu va da concurs liberalilor.

D. Carp a mai adăugat apoi că cu începere de Duminică se stabilește în Capitală.

— Eu nu voi lua parte la lucrările comisiunii. Proiectele mele de reforme agrare, cari sunt complect terminate, le voi arăta numai înaintea parlamentului.

Cu privire la participarea altor conservatori la lucrările comisiunii d. Carp a spus textual:

— Liberali sînt s'o facă dacă cred că pot fi folositori țării. Ei nu se vor angaja decât pe dânsii nu și pe mine.

Principele Ferdinand la Golești.

CIMPULUNG, 17/30 Octombrie. — Azi a sosit în stația Skitu-Golești principele Ferdinand însoțit de mai mulți invitați.

A fost întâmpinat de dnii prefect Cocăneanu, colonel Petroianu, sub inspector silvic, Beghenău și căpitanul de jandarmi Șeri bănescu. De aci moștenitorul tronului și invitații au plecat spre Bahna Rusului unde se va face o mare vânătoare.

Dr. Lascu judecat.

Șeasă luni temniță și 1000 coroane pedeapsă în bani.

Oradea-mare, 1 Nov. 1907.

Eri în 31 Oct. s'a pertractat înaintea Curții cu jurați din Oradea-mare procesul de presă al lui Dr. Demetriu Lascu pt. articolul apărut în 15 Maiu a. c. în Nr. 97 al „Tribuna“ sub titlul „Furor asiaticus în Bihor“.

Sala plină de public.

Apărător: Dr. Eugen Rozvan, avocat (fratele lui Stefan Rozvan, fostul candidat național dela Dobra).

Juriu de presă: Dr. Csulyok Béla, președinte; juriu votanții; Szenléleky László și Korn Lajos.

Jurații: Ioan Păp (român, protonotar comitatens în penziune), Balogh Károly, Papp János, Nyiry István, Fodor Lajos, Jerzsák István, Bene István, Gramantik János, Méhes Lajos, Hofbauer Pál, Zathureczky István, Fekete László și Fóris György. Notez. că în lista juraților a mai figurat un român, care a fost respins din partea procurorului.

Actul să începe cu luarea naționalului acuzatului. Dr. Demetriu Lascu are 29 de ani, de religie gr.-or. română.

Urmează ascultarea acuzatului și i-să pune întrebarea: D-ta ești autorul articolului? Eu. Primești responsabilitatea? Primesc. Te simți vinovat? Nu. Pentru-ce nu te simți vinovat? Pentru-că articolul meu nu are cuprinsul ce i-să atribute, nu cuprinde agitația unei națiuni în contra altei națiuni. Faptul, că am avut îndrăzneala să apostrofiez ticăloșiile unor oficanți publici, cari în această calitate a lor nu să rușinează a debuta ca cei mai ordinari sbiri ai unui guvern imoral, — nu poate forma agitație. Cu publicarea articolului nu am agitat. Delictul de agitație îl comit simbriașii guvernului, cari fac fel și fel de abuzuri, și cari prin exploatarea Românilor din Bihor voiesc să-și ajungă scopurile lor private. Expresiunile încredinate nu sunt îndreptate în contra națiunii maghiare, ci în contra cetui aventurierilor politici, în contra ariviștilor cari joacă rol în viața politică și cari pentru un mandat sunt în stare să ducă poporul chiar și la spânzurătoare. Sunt îndreptate ontra deputaților, inspectorilor regești, procurorilor, pretorilor, juzilor, cari pentru-că să și ajungă scopurile murdare își uită de datorie. Aceștia nu sunt demni, să poarte oficiu. Aceștia sunt aceia, cari răspândesc „furor asiaticus“ în Bihor.

După terminarea interogatorului acuzatului a urmat formularea întrebării puse Curții cu jurați, anume: „Vinovat e Dr. Demetriu Lascu de delictul de agitație a națiunii române contra națiunii maghiare, comis prin publicarea în Nr. 97 al „Tribunei“ din 15 Maiu 1907 a articolului „Furor asiaticus în Bihor“.

A urmat apoi vorbirea de acuză a procurorului. Vechiul calapod: (Acuzatul a comis agitație etc.) a fost folosit și acum deci nu e necesar a mai da amănunte din această vorbire.

Apărătorul Dr. Eugen Rozvan își începe vorbirea cu introducerea următoare:

Goana grozavă, ce a pus-o la cale auto-

FOIȚA ZIARULUI „LUPTA.“

O vânătoare cu rost.

(Urmare).

Pușcă cu două țevi avea și traistă avea: Costea i-a mai căutat de prin vecini o pereche de cisme, un cuțit de vânătoare și o scăpărătoare. Seara, când au plecat la pădure, era vânător în puterea cuvântului și nu-i mai rămânea decât să-și facă rost de un vecin, pe care să se poată răzima cu toată încrederea.

Costea-l înțelegea.

«Las' pe mine, boierule, — îi zise. — Eu cunosc pădurea și-ți aleg un loc de-ți vine lupul drept în față».

D-l Mancea se cutremură puțin.

«Dar d-ta unte o să stai? —» întrebă el.

«Tot acolo, ceva mai la dreapta, — răspunse Costea — și printre noi nu scapă».

«Dar dac'ar fi să apuce la stânga? —» întrebă d-l Mancea cu jumătate de gură.

«Grija mea, — îl încredință Costea — Îți găsesc eu și din partea acea vecin care trage tot așa de bine ca d-ta».

Fie chiar și ceva mai bine», — grăi d-l Mancea în gândul lui.

Și totuși, — mergând spre pădure și urcând coasta, el era bătut de fel de fel de gânduri, căci multe i se pot întâmpla unui om la ovânătoare de lupi. — Era însă frumos așa pe inserate prin pădure și încă mai frumos după ce au eșit în poeniță, unde se afla conacul de vânătoare al d-lui Baldac, l ocul de întâlnire al pușcașilor.

Erau aici de toate, și de ale mâncării, și băuturi și cafele, și culcușuri pentru vre-o cincsprezece inși, masă întinsă și paturi așternute, încât toț să trăești. Cui îi mai trecea însă prin minte și somnul, când focurile pâlpâiau la marginea pădurii și poveștile nu se mai sfârșiau — una mai și mai de cât cealaltă.

Nu degeaba sunt vestiți vânătorii în ale poveștilor pline de haz. Stând așa împrejurul focului, ei își petrec timpul spuind fiecare ce-a pățit ori ce a auzit dela alții, pățite și nepățite, și cel mai prețuit e cel ce știe să-l se toarne mai cu coarne. — D-l Mancea, deși meșter în potrivirea vorbelor, sta sfiicios la o parte și asculta și

râdea din cand în când cu multă poftă, dar nu se avânta, căci nu prea avea ce să spună.

Atât era destul pentruca vinătorii cei adevărați să simță că nu e 'n pădure ca popa 'n biserică și să-l iee cam peste picior.

«D-le Mancea, ia minți și d-ta una,» — îi zise în cele din urmă d-l Costică Vidră subprefectul plășii, un om tânăr neastâm parat și bun pentru toate drăciile.

«O să-mi vie rândul după ce-ți vei f deșertat d-ta sacul,» îi răspunse d-l Mancea, care știa totdeauna să deie replica și mai ales aici se socotea mai presus d ceilalți.

«Atunci o să 'mbătrânim aici, — răspuns unul din partea cealaltă, — căci sacul h Vidră cu anevioie se deșertează».

Așa s'a urmat toată noaptea, și bieți de Mancea mereu era luat la țintă, că de! — n'avea ce să caute între oameni cari nu erau de seama lui. El nu era însă or care se dă cu una cu două, și știa să răspundă. Abia prin crepatul zorilor de a 'nceput să se mai moaie: se aprop timpul ca să-și aleagă locul și vecinii și

ritățile administrative contra acuzatului din acest proces a ajuns în un stadiu nou. Văzând, că amenințările cu moarte precum și atentatele mișești săvârșite contra vieții acuzatului din partea adversarilor politici complect decăzuți, nu și-au avut efectul dorit, pe acuzat nici pe departe nu l'a putut abate dela direcția apucată; iată, că acum s'a pus pe lucru procuratura și acuzatul așteaptă deja pe banca acuzaților răsplata muncii sale, răsplata luptei sale pe viață, pe moarte, purtată pentru asuprita sa națiune. Ca să mă exprim mai corect și mai precis, procuratura încă s'a simțit atinsă în urma apostrofării acuzatului și deci grăbește a-și lua satisfacție. Durere poziția procurorului apare și în cazul prezent cât să poate mai ușoară, pentru-că cei trebuie în ziua de azi unui luptător, al poporului român, decât înaintea unui juriu compus exclusiv din maghiari să-l prezinte ca agitator contra maghiarilor și a statului „maghiar.”

Apărătorul continuă apoi combătând punct de punct afirmările procurorului și constatând, că deși articolul încriminat este scris în un ton nu să poate mai energic, apostrofează după merit ținuta nedeamnă a unor factori publici, agitație contra statului sau contra poporului maghiar nu conține.

După terminarea vorbirii apărătorului a luat cuvântul însuși acuzatul, care în o vorbire de 2 și jum. ore își ține sub demnitatea sa să cerșească milă, ci cu un curaj nemai pomenit, și cu argumente și date pozitive arată, că toate cele scrise în articol sunt adevărate.

Arată, că prin acel articol nu a făcut altceva, decât s'a achitat datoria sfântă a dragostei de neam.

Declară însă, că nu în contra națiunii maghiare e îndreptat articolul, ci în contra acelor oameni cuprinși de patimă, cari nu fac altceva, decât făuresc la planuri, cum să nimicească poporul nostru. Dacă să va convinge, că mișeliiile ce să perondează zi de zi contra națiunii române sunt operele întregii națiuni și popor maghiar, un moment nu va ezita să declare războiu însuși poporului maghiar și atunci să va îngriji, ca acea luptă să nu fie purtată numai de particulari, fără de întreaga națiune română.

Ia la rând apoi pe oficianții publici și dela comitele suprem până la cel din urmă servitor de cancelarie îi dojenește, îi ciartă; îi aseamănă cu fiarele și vitele turbate de cari trebuie să se ferească toți pe unde să

ivesc; li numește tâlhari ascunși și necunoscuți, cari cearcă să facă numai rău și cărora li-s'a întunecat mintea cu fel și fel de lucruri păcătoase.

Arată, că nu este lege, pe care aceștia să nu o fi călcat în picioare; nu este lucru, pe care aceștia să nu-l fi necurățit, și nu este nici o fărâdelege și nici un păcat, de cari să nu să fi făcut vinovați.

Intreabă deci pe reprezentantul acuzei, cu ce obraz a cutezat a-l țără pe banca acuzaților, atunci, când rolul lui e rolul cel mai lămurit al acuzatorului.

Spune, că de ticăloșiile acestea s'a ocupat în articol, și de acestea trebuie să se ocupe toți, cari au în vedere aspirațiunile poporului român. Arată, că s'a trecut peste măsura însemnată de însași firea, și că trebuie să observe și dânsii, că a fost timpul suprem și nu a putut sta nepăsător față de națiunea sa, care e mai veche în această țară, decât porodița lui Árpád.

Termină intonând:

„Din punctul de vedere al cauzei, căreia servesc, puțin mă importă, care o să vă fie verdictul de astăzi, achitarea, ori osândirea. Ași fi un nemernic, dacă activitatea mea o aş face pendentă dela împrejurararea, că oare faptele mele osândă, ori laude vor aduce după sine. Decât bine vă luați de samă, juraților, ce a zis Mucius Scaevola cătră tiranul străin, care a făcut invaziune pe teritorul Romei, ca să bage în jug liberul popor Roman: „Pe mine mă poți arde pe rug, dar să știi, că sute de inși să mai află în Roma, cari vor veni să termine ce am început eu”.

Acest om, care nu cruță osteneală, umblă pe sate stă cu țaranul de vorbă, îi vede năcăzurile, îi cunoaște lipsele și nevoile a arătat, că cunoaște bine stările din Bihor; s'a dovedit ca unul dintre cei mai insuflețiți oameni din Bihor, care nu trăește numai pentru sine și plăcerile sale, ci lucră pentru binele poporului nostru.

Durere însă, pe acest neobosit muncitor pe acest redesteptător al Bihorului jurații l'au declarat eri vinovat pentru delictul de agitație, iar juriul l'a pedepsit la 6 luni temniță de stat și 1000 coroane amendă în bani.

„Să trăiască Dr. Lascu” a răsunat palatului de iustitie! iar iuriștii români de aici, cari toți au luat parte la pertractare cu urări de „să trăiască Dr. Lascu” l'au petrecut pe falnicul român până acasă.

Un român din Oradea-mare.

DI Grigorovici deputat în Reichsrathul austriac despre mișcarea socialistă în România.

Publicăm articolul Dlui Grigorovici deși nu suntem și nici nu putem fi de acord cu susținerile Dsale.

Mișcarea socialistă în România nu poate fi pusă pe acelaș plan cu cea din Austria, Germania și nici chiar cu cea dela noi, deoarece dezvoltarea ei ar împedea în mod serios interesele actuale ale statului român.

Mai întâi chestia țărănească aranjată, starea țaranului îmbunătățită și apoi celelalte.

Nu pot fi favorizate câteva mii de evrei prea pretensivi în detrimentul a cinci milioane de țărani români lihniți de foame și zdrobiți de trudă.

Urmează scrisoarea, ce ni-o trimite dl Grigorovici:

Domnule Redactor!

În ziarul Dvoastră văd un articol asupra „mișcării socialiste” din România în care este amestecat și numele meu. Mă simt deci dator să vă dau oareșicare explicații, cu atât mai mult că și ziarul Dvoastră simpatizează cu mișcarea socialistă din Ungaria și are de luptat cu o clasă asupritoare care pe lângă puterea economică are și pe cea politică în mână.

Țin să vă atrag atenția că, fiind social-democrat, am sprijinit și sprijin mișcarea socialistă pentru că ea este lupta de dezrobire a populației muncitoare în contra exploatorilor. În aceasta luptă guvernul român este de partea exploatorilor de ori ce nație și în contra muncitorilor.

Ca dovadă este faptul, că muncitorul român transilvănean însă născut în România unde și-a făcut și serviciul militar, Covaci, a fost expulzat pentru că a îndemnat pe tovarășii săi de muncă din slujba antreprenorilor Rosenblüt, Balinberg și Satinover să se pună în grevă, pentru a căpăta mărirea salarilor.

Un fapt la fel s-a petrecut la București; acolo lucrătorii români ai tipografilor Țăranu (armean) și Rainer (evreu austriac) au proclamat grevă, cerând mărirea lefei la 30 lei pe săptămână. Lucrătorul evreu Rințler de-și avea acest salariu, pentru a nu strica tovarășilor săi români, a părăsit și el lucrul. Atunci patronul evreu Rainer la amenințat cu expulzarea, dacă nu reîncepe lucrul și în adevăr Rințler a fost expulzat.

Iată deci guvernul român în slujba unui patron evreu austriac, cu adevărat străin, contra unui evreu născut în țară, care a satisfăcut legea recrutării și na vrut să păgubească pe tovarășii lui români.

Sunt multe cazuri de acestea. Au fost expulzați români transilvăneni și unii, cari deși sunt considerați de guvern ca străini, locuiesc de câteva generații în România, au făcut serviciul militar acolo și nu cunosc altă limbă de cât cea românească. Astfel sunt muncitorii: Anagnoste, frații Hope, Mareș, precum și doctorul Racovschi ș. a.

În articolul dvoastră se publică o scrisoare a unui socialist evreu din Iași cătră unul din America și spuneți că guvernul român se va folosi de ea ca să spulbere acuzațiile cari i-le aduce presa jidovească.

Pe mine mă interesează prea puțin aceste acuzații, de oarece presa ovrască este în mare parte apărătoarea bogaților evrei d-

par'că auzia frunzele fășiind sub pașii lupilor.

Când soși ora fatală, d-l Mancea începu par'c așa tremure.

«Acum liniște, — grați d-l Bordsescu, un vânător înrăit, care conducea vânătoarea. — Vă alegeți cu toții locurile, dar fără de zgomot. Eu o să le dau câniilor drumul, ca să caute urma, și când îi veți auzi lefăind, să știți c'au dat de urmă și se pornește din vale și goana. Să fiți dar cu toții gata. Nu se trage, — adaugă el, — decât în lup și vulpe: alt vânat e oprit!»

D-l Maneca se trase spre Costea, răzămurul lui.

«Dar la ștânga pe cine o să-l luăm?» întrebă el cuprins de viuă îngrijare.

«Să fii liniștit, boierule, — îi răspunse vechilul. — Am vorbit cu d-l Vidră; mai bun vecin nici c'ai putea să găsești».

Nu se 'ndoia d-l Mancea despre aceasta, dar vânătoarea de lupi nu e vânătoare de prepelițe și el tremura mai ales după-ce Costea îi arată locul în dosul unui ștejar bătrân și se depărtă la dreapta, ca să-și iee și el locul.

Cu cât mai mult se depărta Costea, cu

atât mai apropiată îi părea d-lui Mancea primejdia, căci, de! se simția cam singur în fața lupului. Dar el era, la urma urmelor, vânător cu rost, avea toate dichisurile; prinse dar inimă, trase cocoșul puștii și înaintă vitejește spre ștejar. Din întâmplare însă în drumul lui erau niște vrejuri de mure, el se împedecă 'n ele, căzu cu fața la pământ și «ponc!» — pușca i se descărcă.

«Ei, comedia dracului! — strigă d-l Vidră, dar ne sperii vânatul!»

«Cine descarcă!? — strigă d-l Bordsescu îndârjit.

«Liniște, Domnilor! — strigară deodată iar alții câțiva.

D-lui Mancea îi venea să intre în pământ de rușine, și ridicându-se ca pe furis, se ascunse în dosul stejarului, și-și puse altă cartușă în pușcă; apoi rămase nemișcat.

Peste câțva timp câniul începură să lefăie, goana se porni și pușcașii ridicară cocoșul — toți afară de d-l Mancea. Era ceva nespuse de fioros în lefăitul câniilor și'n chiotele gonacilor, cari se apropiau, mereu se apropiau, și el se temea să ridice cocoșul.

(Va urma).

felul lui Rainer, dar după mine cea scrisoare este tocmai dovada nedreptății guvernului român, căci din ea reiese că muncitorii socialiști evrei acuză pe capitaliștii evrei, acuză presa evreiască, recunoscând că nici un evreu nu a fost omorât și iau partea țaranilor români. Același punct de vedere trebuie să aibă ori ce român cinstit, trebuie să aveți și dvoastră și ar trebui să aibă și guvernul român dacă ar fi compus de oameni cinștiți. Dar de fapt guvernul român expulzează pe lucrătorii cu idei atât de morale și spre marea mea mirare se pare că și articolul Luptei îi desaproabă.

Mai am o explicație de dat. Suma de bani primită de socialiști — dacă faptul e adevărat — n-a putut fi trimisă spre a așta rescoale, cum ar reieși din articol, ci numai după potolirea lor spre a ajuta pe cei sărăciți, fără deosebire evrei și români.

Dar chiar dacă ar fi venit înainte rescoale și n-ar fi avut numai scopul de binefacere, tocmai guvernul român n-ar trebui să se supere. Domnul Ioan Nădejde, directorul ziarului oficios „Voința Națională“ a mărturisit că pecând era socialist a primit sume de bani de la tovarăși străini nu ca să aline sărăcia unor devastați sau rămași orfani din urma armelor Manlicher, ci ca să facă propagandă. Ori domnul Nădejde n-a fost expulzat pentru aceasta, deși e „străin“, de origine țigănească.

Cred că am explicat deajuns lucrurile. — Sper că veți publica această scrisoare, căci articolul dvoastră din nrul dela 17 (30) Oct. este atât de contrar frumoaselor idei și sentimente, pe cari cu drag le citesc în Lupta când e vorba de mișcarea socialistă din Ungaria, încât nu pot crede, decât că el s'a strecurat fără știrea dvoastră în ziar.

Să înțelege că eu n-am trimis nici o adresă guvernului român, căci n'am aceasta cadere. Drept e că am intervenit la guvernul austriac, pentru a împiedeca guvernul român de a mai expulza în mod clandestiu muncitori români în Austria.

Primiți mulțumirile mele anticipate.

V i e n a, 30/X 1907.

George Gregorovici.

deputat în parlamentul austriac.

Carneval politic?

— Urmare *) —

«Telegraful Român» — se putea altfel? — s'a pomenit și el în episodul de operetă înscenat prin contele Pierrot și prin Herbert Babeș.

Ne aducem bine aminte de deraijările de acest fel ale organului metropolitan din Sibiiu, care credem că ar trebui să servească alte scopuri. Ca să nu zicem un prietenesc «ne sutor ultra crepidam» acelor, cari riscă din când în când prea ciudate exhortații politice le amintim numai de acea propunere, care se vede că nu și-a pierdut actualitatea și nu și-o va pierde în curând, înțelegem propunerea de a se lăsa «Telegraful Român» ca să fie organ al intereselor bisericesti și să fie dispensat de ași pune prestigiul la prea grele încercări prin amestecul în peripețiile politice. E ușor a te pune în gândul tău pe aceeași treaptă cu «confratele Le Temps». Dar nu e tot atât

de ușor a afla calea bună și salutară pentru chestiuni, față de cari și confrății dela «Telegraful Român» ar putea să aibă mai multe precauțiuni.

Respectul față de demnitatea scaunului ne oprește de a căuta și mai departe legăturile acestei daraveri de carneval.

Ce ne facem, dacă fiecare, fără nici un titlu de drept și fără nici o competență, se va pomeni de seara până dimineața cu valeități de a vorbi în numele națiunii, de a trata pace și război cu guvernul și cu alte națiuni. De unde atâta nervositate și atâta pierdere a cumpătului? De unde atâta miopie și zăpăceală de a nu vedea și de a nu înțelege, că națiunea noastră prigonită, oropsită, așa cum este, își are totuși factorii și capii ei cunoscuți, probați, care să poată vorbi în numele națiunii de pace și de război, atunci, când va fi de actualitate de a vorbi de acestea?

Dar acum? Chiar acum, când dușmănia din partea contrară e atât de fără margini față de noi?

Vor zice unii, că tocmai de aceea.

Ne dăm și noi seama, își dă seama fiecare bun Român, despre suferințele neamului nostru, despre situația noastră în această țară, situație, care în timpul din urmă reprezintă pentru noi toate desavantajile și tot amarul unei situații, ca în plină revoluție, fără a ne da măcar și mângâerea desnădăjduită a răzbunării, a răsplătirii violențelor prin violențe.

Dar nu suntem babe bătrâne, cari când ne vor năpădi lacrimile din cauza unor întâmplări cu adevărat jalnice și dureroase să ne pierdem numai decât echilibrul să sărim dintr'o direcție în alta și să nu mai știm ce e de capul nostru.

Omoară-ne zbirii guvernului dușman ca la Pănade, ca la Cernova. Aceste sălbătăcii nu ne vor abate dela direcția luptelor noastre, cari nu isvorăsc din impresia lăsată de un incident sau altul, ci din nevoile multor veacuri.

De figurile de operetă nu ne rămâne de cătsă rădem. Dacă pentru una ori alta din acele am avea de altfel și un sentiment de stimă ori de simpatie, ar mai trebui să le și compătımim pentru că se pretează pentru jocuri ridicole.

Parohie românească în Verșeț.

Un apel.

Românii din Verșeț au lansat în zilele aceste un apel în toate părțile El s'a publicat în ziare, s'a trimis ilustrațiilor Arhiepiscopului români și bărbaților frunțași, fără considerare la confesie, din patria noastră; băncilor noastre și bisericilor ort. or. române din dieceza Caransebeșului.

În frumoase și convingătoare cuvinte se arată lipsa arzătoare de-a avea o parohie românească ort. or. în orașul Verșeț.

Ori unde bate o inimă românească, e un colț de pământ al neamului nostru și ori-unde există un suflet credincios, e o biserică vie a Domnului.

Inima care bate, sufletul care crede trăește. Și inima sănătoasă a poporului nostru simte în toate bășile ei legătura firească și neîntreruptă a trecutului plin de restriște și de suferințe ce-au îndurat

părintii, moșii și strămoșii pentru că au trăit și au voit să trăiască în tot-deauna; simte legătura trainică a aceleiași inimi, care bate încălzită de același dor și simțitoare de aceiași durere în toate colțurile țării; simte plină de încredere în viitor și bate pentru unul și același ideal, de care să încălzește, să însuflețește și pe care îl nădăjduiește!

Sufletul poporului nostru ori-unde ar fi și unde s'a păstrat în curățenia lui e cu adevărat — după vorba sfintei Scripturi — un lăcaș, un sanctuar al Duhului sfânt. Acest sanctuar ne-a păstrat în toată curățenia limba și datinele străbune și cu ele viața poporului nostru.

Un colț de pământ românesc, un altar al adevăratei credințe e și partea locului care se îndreaptă acum către inimile nobile și generoase, către cei-ce au puțința și voința de a aduce jertfe pe acest sfânt altar al neamului.

E știut că sunt multe și nenumărate jertfele cari să cer dela noi zilnic. Cunoaștem și lipsele și greutățile toate, de cari nu ne putem scăpa, căci suntem începători în toate; suntem la poala muntelui și mult avem să ostenim până o să ajungem în vârful lui!. Dar împrejurările noastre fac ca elementul românesc de aici numai prin jertfele ce se vor da din mai multe părți să se poată valida. Altfel el rămâne mereu umilit și e expus la pierdere continuă, ba e chiar în pericol de-a se pierde cu desăvârșire.

E de mare, deci și de hotărâtoare importanță această parohie, care trebuie înșirată între cele dintâi trebuințe ale noastre, fiind vorba de un centru puternic în jurul căruia e un larg ținut românesc, pînă la Dunărea bătrână.

Orașul Verșeț ca centru comercial și politic atrage — din periferia mare românească — an de an un număr însemnat de români la sine. Aici din lipsa bisericii, care să-i îngrijească sufletește și să-i țină la olaltă, să perd pentru neamul nostru. Mai ales clasa mijlocie, meseriașii, sunt perduți pentru noi. Sute de învățăcei și sodali veniți aici la diferite meserii să sârbisează după cum s'au sîrbisat peste patru mii români — conform enunțării unui frunțaș sârb — cari au intrat în legături familiare cu sârbii din acest oraș. Este o pierdere aceasta atât de simțitoare pe care nu-i iertat să o mai trecem cu vederea.

De aceia e timpul suprem ca aplicând toate forțele noastre, să realizăm înființarea parohiei române și pornirea începută acum să o ducem la bun sfârșit!

Ori-ce greutate să învinge acolo unde este voință și dragoste de jertfă.

Puterea voinței și a dragostei produc minuni!

Acei cari au primit apelul și colecta pentru parohia română din Verșeț sunt rugați în numele cauzei sfinte să nu-le treacă cu vederea ci să jertfească cu dragă inimă, căci jertfa lor făcută pentru a ridica altar Domnului va fi o jertfă neperitoare.

Pe acest altar al Domnului credința, dragostea și nădejdea noastră creștinească vor fi mereu alimentate pentru ca să producă roduri binefăcătoare în acest colț de țară, unde neamul nostru a trăit și voim ca să trăiască!.

*) A se vedea nr-ii 223 și 224 ai „Luptei“.

Alegerea membrilor reprezentanței comitanze în comitatul Timișului.

Alegerea membrilor, a căror mandat expiră acum, se face în comitatul Timișului în zilele de 18, 19 și 20 Noembrie anului curent.

Cercul de alegere Aradul nou alege 3 membri, această comună singură formează un cerc de alegere.

Cercul de alegere Zădorlac alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele Zădorlac, Fenlac, Bezdiin și Bodrogul nou.

Cercul Nagyfolia alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele Nagyfolia, Munari, Șăw Petru-nemțesc și Secusigi.

Cercul Dreispitz (Nemetság) alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Dreispitz, Săn-Miclăușul-mic, Kisfalud și Srépfalu.

Cercul Firiteaz (Féregyház) alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Keresztes, Fiscut, Firiteaz și Fibiș.

Cercul Murani alege 2 membri, de acest cerc se țin comunele: Bencecul-român, Bencecul-nemțesc, Murani, Seciani și Pischia (Brukenau).

Cercul Vinga alege 8 membri, această comună singură formează cerc de alegere.

Cercul Cocota (Orcifalva), alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele Cocota, Carani (Merczyfalva), Jadani și Călacea.

Cercul Variaș alege 5 membri, de acest cerc se țin comunele: Variaș, Hodoni, Máláthfalva, Bărăteaz, Kétfél, Kistelep, Kiszent-Péter și Chinez.

Cercul Hidégkut alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Hidégkut, Zăbrani, Trannau și Alios.

Cercul Lipova alege 6 membri, această comună singură formează un cerc de alegere.

Cercul Măslac (Máslak) alege 2 membri, de acest cerc se țin comunele: Remetea-nemțescă, Charlottenburg, Altringen, Bogda-Rigós, Buchberg și Comeat.

Cercul Ujfalu alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Ujfalu, Chesintz, Sustarovetz, Hosuseu, Chelmac, Belotintz, Dorgoș, Petiș, Cuveșdia, Labasintz, Chizdia, Secaș, Crivobara și Vizma.

Cercul Topolovețul-mare alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Hodoș, Buzad, Aga, Hitiaș, Paniova, Mélynádas, Chiseteu, Ictar, Budintz, Belintz, Șusanovetz, (Siclas), Babșa, Șuștra, Topolovețul-mic, Topolovețul-mare, Cralovek, Stanciova, Herniacova, Thécs, Lucaretz, Ianova, Iezvin, Bucovetz, Bazoș, Petrovaselo, Jozseffalva și Gizellafalva.

Cercul Recaș alege 3 membri, această comună singură formează cerc de alegere.

Cercul Gyarmatha alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Terenteaz, Ghiroda, Moșnitza, Giroc, Chișoda, Medveș și Gyarmatha.

Cercul Sânt Andraș alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Terenteaz, Covaci, Uj-Bessenyo, Becichenecul-mic și Sânt-Andraș.

Cercul Szakálház alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Mchala, Vadszerdó, Szakálház, și Beregszó.

Cercul Temes-Ság alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Fráidorf (Szabadfalu), Utvin, Sănmiclăușul-român, Parța și Șag.

Cercul Buzias alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Buzias, Sinersig, Chăpăt, Bacova, Ohabaforgaci, Ficațar, Dragoești, Hitiaș, Racovița, Sirbova și Silaș.

Cercul Végvár (Rittberg) alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Sacoșul-unguresc, Niczkyfalva, Blajova, Vucova, Sztamora-română, Chevereșul mare, Dragsina, Sacoșul-turcesc, Eötvösöd, Icloda, Uliuc, Unip și Végvár, (Rittberg), Cadar, Duboz, Berini și Cerna.

Cercul Liebling alege 2 membri, de acest cerc se țin comunele: Sipel, Liebling, Liget, Jebel, Voitek și Folia.

Cercul Ciacova alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Ciacova, Petroman, Birda, Sculia, Denta, Breșce, Omor, Sânjorsul dela mănăstire (Zárda-ken-György), Sânjorsul cameral, (Kincstári-Szent-György), Berecutza, Gataia, Moritzfeld, Șoșdia (Szód), Bucin, Gertenis, Percosova, Șemlacul-mic și Șemlacul-mare.

Cercul Moravitzza alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Moravitzza, Stamura-nemțescă, Vatina, Dezsánfalva, German, Gaiul mic, lamul-mare, Klopodia, Ferendia, lamul mic și Lațunaș.

Cercul Cudritz (Temes Kuțaș) alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Cudritz (Temes Kulas), Srediștea mare, Srediștea mică și Marcovetz.

Cercul Varadia alege 2 membri, de acest cerc se țin comunele: Mesici, Solcița și Jabuca.

Cercul Vlaicovetz alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele Vlaicovetz, Voivodintz, Custei, Podporani, Rejișor și Temes Pauliș.

Cercul Károlyfalva alege 3 membri, această comună singură formează un cerc de alegere.

Cercul Izbiște alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Iesenóva, Chefalva, Temes-Váralja, Temes-Miklós, Ulma, Izbiște și Furjeș.

Cercul Temes-Straja alege 4 membri, de acest cerc se țin comunele: Oreșatz, Parța, Temes-Straja, Biserica-roșie, Vraceutgaj, Cușici, Crusitzza, și Rebenberg.

Cercul Gerebentz alege 3 membri, de acest cerc se țin comunele: Pălanca, Gerebentz și Gaitașor.

Cercul Cubin alege 4 membri, această comună singură formează un cerc de alegere.

Cercul Bavanishte alege 6 membri, această comună singură formează un cerc de alegere.

Cercul Deliblat alege 5 membri, de acest cerc se țin comunele: Mramorak, Deliblat, Plositz, Galia, Dubovatz și Temes-Sziget.

Cercul Biserica Albă alege 12 membri, comuna aceasta singură formează un cerc de alegere.

Credem că Românii din comitatul Timișului își vor face datoria în conștiință și nu se vor lăsa seduși la presiunile fără rost ale stăpânirii.

Cum vă veți săra, așa veți mânca!

FRANZ JOSEF Apă purgativă

ȘTIRELE ZILEI.

Sâmbătă, 20 Octombrie v

— **Cununie.** Dșoara Elisa Rozsnyay și dl dr. Ioan Bianu, anunță serbarea cununiei lor, ce se va celebra în 10 Nov. n. a. c. la ora 3 jum. d. a. în biserica catedrală din Blaj.

— **Logodnă.** Dșoara Adelina Piso, din Săcărămb, și dl Ioan I. Vulcu, mare comerciant în Orăștie, logodiți. În loc de anunțuri de logodnă, au trimis gimnaziului din Brad 100 cor.

— **Hymen.** Amicul nostru dl Alexandru Cazaban, cunoscutul și apreciatul novelist ne face cunoscut căsătoria sa cu dșoara Elena Kowalschy ce se va oficia Duminecă la 3 Noembrie, în catedrala Sf. Iosif din București.

Dorim prietenului bun și gingașei sale soții — zile multe și vesele.

— Ni-se anunță: Ioan Russu — Rely Boeriu, cununați la 31 Octombrie c. n. 1907. M.-Ludoșiu. M.-Lechința.

Felicitățile noastre!

— † **Necrolog.** Din Tohanul vechi ne vine trista știre despre încetarea din viață a dnei Elena Clococean n. Stoica, soția comerciantului Beniamina Clococean. Rămășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre vecinică odihnă Vineri în 19 Octombrie st. v. (1 Novembre st. n.) a. c., la orele 12 din zi din casa proprie în cripta familiară din cimiteriul dela s. biserică din localitate.

Trimitem întristatului soț sincerile noastre condolențe.

— **Teologie și literatură.** Pe vremea când se certa lumea la noi — e așa de mult de atunci! — că avem nevoie de știință teologică ori n'avem, „Revista teologică“ a vrut să rădă de cunoștințele din sfânta Scriptură ale celor dela „Țara noastră“. Bunul Dumnezeu însă dorește „îndreptarea păcătoșului“, și astfel a dat pe cei dela „Revista“ pe mâna cunoscătorilor literaturii române. Cine vrea să se convingă, n'are de cât să citească în ultimul ei număr dublu despre „oastea“ cu care a plecat Dan, căpitanul de plaiu din legenda lui Alexandri, la luptă contra tătarilor. Băieții din clasa a IV-a gimnazială știu, că „oastea“ o forma... singur Ursan cel cu „brațul de bărbat, cu pumnul apăsat...“, E bună, foarte bună „epistola către Timotei“, dar nu te poate scuti de a ceti pe clasicii români, — asta e părerea noastră în controversa neîncheiată.

— **D. Emil Costinescu,** ministrul de finanțe al României, s'a îndreptat aproape complet și s'a dus la București. Se știe că dl ministru și-a frânt un picior când era să dea năvală în Ardeal, să-l cucerească. Dnii Sturdza și Brătianu îl așteptau, — dar „Dumnezeul Ungurilor“ nu le-a ajutat să „aten-teze“ așa de groaznic.

— **Zaharie Bârsan în Brașov.** Admiraiții noștri artiști neobosiți, dl și dna Bârsan, vor da — ajutați și de corul „Acordul“ — două reprezentații în Brașov. Cea d'întâi va fi Joia viitoare. Nădăjdum că Românii din orașul acesta și din jur vor fi așteptat prilejul să spele pata, care nu le-a făcut cinste când a mai dat artistul pe la dlor.

— **Advocat nou.** Dl dr. Nicolae Ioanovits, avocat, fost conducător al cancelariei dlui deputat Coriolan Brediceanu, și-a deschis cancelarie advocațională în Lugoj.

— „Casina română“ din Oravița Montană, desvălește în sala proprie la 24 Noembrie n. icoanele în veci pomenitelor figuri istorice românești a fiertaților Hacze-gán, Sim. Manguuca, dr. Aureliu Maniu și învățătorului Iosif Novac.

Festivitatea legată cu actul acesta va fi familiară, numai pentru membrii casinei și cei anume invitați.

Tot în ziua acea seara la 8 ore în sala hotelului „Coroana“ aranjează corul vocal din Oravița Montană un concert cu un deosebit ales program, iar după concert urmează petrecerea cu dans.

La această petrecere și pe calea aceasta e invitat on. public românesc. — **Dr. Mihai Gropșian,** președ. casinei și al corului.

— **Leo Veigelsberg** unul dintre prim-redactorii ziarului „Pester Lloyd“ s'a împușcat Joi și a murit. Repausatul evreu de origine a stat mai mult decât 3 decenii în serviciul ziarului numit și trecea drept unul dintre cei mai capabili ziariști din Budapesta.

„Pester Lloyd“ a apărut în decor de do-liu cu acest prilej și consacră fostului seu

prim-redactor elogii pline de pietate. Se cuvine să respectăm sentimentele nobile și atunci, când ele se manifestă din o parte de unde ni-s'a arătat multă dușmănie. Dar credem, că nu turburăm pietatea acelor cari plâng la groapa fieiertatului Veigelsberg, dacă spunea, că nefericitul fiind nu prea bun și prea moale a fost exploatat cu subscrieri de polițe, ce i-au cerut „prieteni“ sei „cavaleri“ și „magnați“. A rămas după dânsul o datorie de vre-o sută mii florini.

În cele din urmă-i amenința falimentul și teama, ca să nu-și peardă din această cauză și poziția ce o avea la „Pester Lloyd“ i-a pus în mână arma ucigașă.

— **Schimbări în dislocarea trupelor.** În primăvara anului ce vine se vor face conform obiceiului practicat și până acimul multe schimbări în garnisoanele militare și anume: Regimentul de infanterie nr. 5 va fi strămutat dela Eger din Bohemia la Eperjes, Iglau și Sibiel, regimentul de infanterie nr. 16 din Zagreb la Belovar, regimentul de infanterie nr. 23 din Budapesta la Saraievo, regimentul de infanterie nr. 53 dela Belovar la Zagreb, regimentul de infanterie nr. 60 dela Viena la Eger, regimentul de infanterie nr. 68 din Seraievo la Budapesta, regimentul de vânători nr. 19 din Komorn la Klagenfurt. Din Bosnia și Herțegovina vor fi repatriate la cadrele lor câte un batalion al regimentelor de infanterie nr. 5, 78, 96, 69 și 66, în locul căror se va trimite câte un batalion al regimentelor de infanterie nr. 81, 16, 44, 34 și 71. Dintre regimentele de cavalerie se va strămuta regimentul nr. 1 de cavalerie dela Sibiu la Viena, regimentul nr. 4 la Sibiu și Mediaș, regimentul nr. 10 dela Cernăuți la Budapesta, iar regimentul nr. 16 care staționează de prezent în Budapesta va fi mutat, probabil la Marburg, Gratz și Radkersburg.

x **Toate sunt mai scumpe, oftează stăpâna casei! Toate sunt mai scumpe! îngână domnul casei! Toate sunt mai scumpe!** să plânga fiecare om. Numai una nu s'a mai scumpit, aceea este a opta parte s'au pătrarul de losă, pe care astăzi îl joacă fiecare om, sau ar trebui să-l joace. Acestea și azi, ca și înainte cu zece ani, pentru toate 6 clasele, costă 20 cor, resp. 40 cor. Suma aceasta micuță nu stă în nici un fel de raport cu șansa câștigului celui mare. Fiecare om cu mintea sănătoasă, zice ca să jucăm; dar unde? La care secție? Răspunsul fiecăruia este: La secția care are norocul cel mai mult, și în direcția aceasta stă pe treapta dintâi firma S. Bogdány, din capitală. Biroul de loterie, societate pe acții în Budapesta, Károly-körut nr. 20, care deja de cinci-ori a plătit premiul cel mare de 600.000, de două-ori 400.000, de patru-ori 200.000, — de șase-ori 100.000, — și un șir fără sfârșit de alte câștiguri însemnate, așa, că cu tot dreptul să poate zice: *că norocul la Bogdány, n'are păreche!*

Raportul geneal

al Reuniunii de pompieri din Săliște, din prilejul împlinirii unui sfert de veac.

(Urmare).

După constituire să deschide o listă de contribuție în favorul reuniunii, încurgând suma de 126 fl. 35 cr.

Pentru a face posibilă reuniunii îndeplinirea chemării sale, adunarea generală decide a se aduce un instructor, și să dă spre acel scop comitetului îndemnită a spesa

banii trebuincioși, ear pentru procurarea acaretelor și a altor lucruri trebuincioase, hotărâre a se face o adresă către primăria comunală, rugându-o, a da reuniunii cele de lipsă și ai sta întru ajutor.

Constituită fiind acum reuniunea, comitetul conștiu de datorințele sale, își îndreaptă toate nizuințele asupra problemei de-a pune reuniunea cât mai curând în stare de-a funcționa.

Spre acest scop comitetul în 3 April (1882) își ține prima ședință, în care să decide conform concluzului adunării generale aducerea la Săliște a profesorului de gimnastică Ioan Orcudi, din Sibiu, ca să împărtășască societatea de instrucția necesară, ceia ce s'a și întâmplat remunerând instructorul pentru ostănelile sale cu 40 fl.

Se face apoi un apel către institutele române de credit de-a sări întru ajutor înființatei reuniuni ear inspectorul rechizitelor Oprea Bărză, să însărcinează a merge la Sibiu, spre a vizita aparatele pompierilor de acolo.

În 1 Maiu comitetul statoroste Regulamentul de serviciu, pe care decide al tipări și împărți gratuit membrilor.

În scurtul timp de un an reuniunea dă frumoase semne de viață, așa că președintele provizoric al pompierilor din Dobra a venit să-și organizeze societatea după chipul reuniunii noastre; cere statutele și regulamentul nostru.

Prima ocașie ce i-sa oferit reuniunii a-și îndeplini salutara chemare a fost în 11 Octombrie. Pe la 7 ore seara să aude signalul de foc. Se aprinsese în ulița bisericei o casă. Pompierii să adună de grabă își încep lucrarea, pompele funcționează bine și în decurs de 30 minute focul a fost stâns.

Referitor la activitatea reuniunii în anii următori cartea principală ne prezintă în resumat următoarele:

În 1883. Se țin mai multe exerciții: Pentru sporirea mijloacelor materiale să aranjează primul bal al pompierilor care succede peste așteptare.

Reuniunea participă la festivitatea aranjată din incidentul împlinirii a 10 ani de existență a R. P. V. din Sibiu.

Infrumșetează locurile „Dumbrăvioara“ din Gruil prăjii, plantează altoi, samănă nuci pe dealul furcilor „Buda“ spre acest scop aranjează 4 excursiuni.

la parte la primirea nou alesului protopresbiter și acum fericit în domnul dr. N. Maier.

Stânge 3 focuri ivite în comuna Săliște.

În 1884. În comitet aleg aproape aceiași membri cari au fost și în anul precedent.

Se aranjează bal și un maial cari sunt deplin succese.

Să ținexerciții în mai multe rânduri.

Reuniunea ia parte la stângerea unui foc în comuna Cacova.

În 1885. Comitetul să constituie astfel:

I. Macsin, căpitan. I. Roșca, v.-căpitan
N. Neamțu, secretar. Dr. N. Calefar, med.
N. Mosora, cassar. D. Bloțu inspector.

Să țin mai multe exerciții cu membrii.

Să aranjează balul și maialul obicinuit cu deplin succes.

Președintele I. Macsin începe a ținea membrilor diferite conferențe din sfera juridică.

Reuniunea ia parte la stângerea unui foc în Săcel cu care ocașie să distinge, din care prilej v.-comitele îi exprimă recunoștința.

Mai ia parte la 2 focuri în Săliște și încă la unul în Săcel.

Averea reuniunii la finea anului e de 449 fl. 11 cr.

În 1886. În anul acesta care e al cincilea an de existență al reuniunii își arată recunoștința față de valorosul ei președinte prin gratularea în corpore la ziua onom. și prezentarea unei medalii de aur în preț de 50 fl. cu inscripția „Iubitului căpitan“. În semn de recunoștință. Reun. pompierilor voluntari Săliște 1886 Ianuarie 19.

Comitetul reuniunii e ales în felul următor:

I. Macsin președinte, I. Roșca v.-președ. N. Mosora cassar, N. Neamțu cassar, C.

Borcea șef de stâns, N. Nartea v. șef de stâns, I. Borcea inspector și O. Steflea v.-inspector.

Prelegerile publice începute să continue și în anul acesta de președinte.

Să aranjează maialul obicinuit.

Reun. ia parte la adunarea generală a pompierilor din comitatul Sibiu, prin delegații I. Roșca v. căpitan și N. Neamțu secretar.

În această adunare s'a statorit regulamentul exerciții pentru pompierii din comitatul Sibiu.

la parte în corpore la îngroparea notariului D. Florian.

(Va urma).

Concurs.

Nr. 1007—1907. «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» dă pentru anul școlar 1907/8 ca burșă suma de 200 cor. din «Fundatiunea Georgiu Boieriu din Vad», pentru un elev de naționalitate română, care urmează la vreuna dintre școalele medii din patrie. Vor fi preferiți, în înțelesul literilor fundamentale, rudele fericitului fondator.

Cererile pentru obținerea acestei burse sunt a se înainta comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyszeben), Str. Morii Nr. 6, până la 15 Decembrie st. n. a. c., însoțite de următoarele acte:

- Certificat de botez,
- Certificat de pe anul școlar 1906/7,
- Certificat de paupertate,
- Actele cari dovedesc înrudirea cu fericitul fondator.

Cererile întrate după 15 Decembrie n. a. c., nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român».

I. St. Șuluțu
prezident.

O. C. Tăslăuanu
secretar.

Concurs.

Nr. 954—1907. «Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român» dă pe anul școlar 1907/8 o burșă de 300 cor. din «Fundatiunea Ion Petran» pentru un student de naționalitate română, care urmează la una din facultățile universității din Cluj.

Cererile pentru obținerea acestei burse sunt de a se înainta comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyszeben), Str. Morii Nr. 6, până la 15 Decembrie st. n. a. c. Cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

- Certificat de botez,
- Certificat de studiu,
- Certificat de studiu (index în original sau copie legalizată).

Cel împărțit de burșă va fi obligat a lua parte la masa studenților academici din Cluj.

Cererile intrate după 15 Decembrie n. a. c., nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută la 17 Octombrie n. 1907.

I. St. Șuluțu
prezident.

O. C. Tăslăuanu
secretar.

Banca Națională a României.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1906		1907	
14 Octomvrie	ACTIV	6 Septemvrie	13 Octomvrie
120 716 678	85 886 678 Reserva metalică aur 101 320 731 34 830 000 „ Trate Aur . 41 005 000	141 205 004	142 325 731
606 961	Argint și diverse monete	393 105	370 173
78 101 434	Portofoliu Român și Străin	83 268 601	85 902 078
29 097 144	*) Impr. contra ef. pub. 15 448 800 „ „ „ „ in cont curent 20 426 728	36 818 554	35 875 528
11 999 924	Fonduri publice	11 999 924	11 999 924
14 796 390	Efectele fondului de rezervă	15 806 084	15 806 084
2 903 324	„ „ de amortizarea imob. și material	3 253 121	3 253 121
5 777 462	Imobili	5 917 915	5 923 846
604 757	Mobilier și Mașini de Imprimerie	639 874	640 068
591 219	Cheltueli de Administrațiune	548 030	558 696
110 075 525	Deposite libere	105 179 549	106 505 249
23 136 420	Compturi curente	34 951 981	31 500 077
22 829 954	Compturi de valori	26 819 767	27 240 539
421 237 192		466 801 509	467 901 114
PASIV			
12 000 000	Capital	12 000 000	12 000 000
21 402 642	Fond de rezervă	23 086 843	23 086 843
3 253 368	Fondul amortisării imobilelor și material	3 504 226	3 504 226
271 747 730	Bilete de Bancă în circulațiune	319 742 490	319 409 200
1 646 498	Profituri și perderi	2 077 070	2 077 070
1 111 429	Dobânzi și beneficii diverse	1 211 331	1 318 526
110 075 525	Deposite de retras	105 179 549	106 505 249
—	Conturi Curente		
421 237 192		466 801 509	467 901 114

Scomptul 7‰.

*) Dobânda 7‰.

Soc. pe acții **S. BOGDÁNY** Budapesta

Șanse mari de câștig! Spese neînsemnate

LOTERIA DE CLASE

priv. reg. nng.

Din a 8-a parte Nr.

11093
11094
11095
11096
11097
11098
11099
11100

La oaltă
12 Cor.

8

Dacă ne luăm în joc mai mulți din numerii aici înșirați, ca de exemplu
8 jucăm a 8|8 mai mulți din numerii acestia

avem mai curând șanse de un câștig mare, decât acela care joacă o losă întreagă a unui singur număr.

Din a 8-a parte Nr.

18093
18094
18095
18096
18097
18098
18099
18100

La oaltă
12 Cor.

8

Este sigur, că tot a doua losă câștigă,

adeacă de luat, că din 8 numerii sunt cel puțin 4 trageri cu câștig. — Pentru mai multe persoane, cari joacă la oaltă, este cu deosebire a se recomanda jocul cu acești opt numerii arătați, fiind pentru dâșii acesta cel mai

IDEAL JOC

la care și un om lipsit de ori ce noroc, trebuie să câștige, dacă joacă cu alți oameni ceva mai norocoși.

Comande grabnice sunt necesare!

Trimiteri în afară să fac numai prin rambursă sau trimiterea banilor înainte (sau la cerere trimitem gratuit și imediat Cheque postale.)

Pentru clasele prime costau:

8. parte Cor.	12—	A opta parte singur. Cor. 1-50
16. „ „	24—	A patra „ „ „ 3—
24. „ „	36—	Jumătate „ „ „ 6—
		Întreagă „ „ „ 12—

Din a 8-a parte Nr.

46143
46144
46145
46146
46147
46148
46149
46150

La oaltă
12 Cor.

Din a 8-a parte Nr.

119968
119969
119970
119971
119972
119973
119974
119975

La oaltă
12 Cor.

Loteria societară pe acții din capitală ::

S. BOGDÁNY

Secția principală reg. ung. priv.

Loterie pe clase

Budapest VI., Károly-körút 20/f

Telegr. Adr.
„FORTUNA”.

TRAGEREA clasa I. în 21 și 23 Noemvrie.

Telef. 88 - 16.

Adjunct notarial.

În cancelaria mea notarială din Zlatna (Zalatna) imediat poate fi aplicat un **adjunct** care e versat în toate afacerile notariale și posedă perfect limba maghiară și română.

Pentru condițiunile favorabile să se adreseze subscrisului.

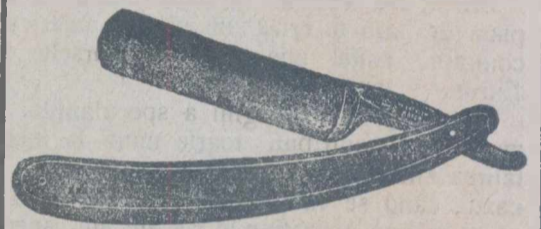
Iuliu V. Albini,

notar cercuial.

1-3

Cele mai bune briciuri pe lume!

sunt briciurile pregătite din cel mai bun oțel Englez.

Ori și cui se trimite gratuit preț-curant.

Adresa exactă:

Grauer Mihály

Kőbánya 13.

PREȚURILE :

Brici Englez	1 fl. 20 cr.
Brici Transwaal	1 fl. 50 cr.
Brici Japán	2 fl. 50 cr.
Peatră de ascuțit	— 50 cr.

Mare deposit de:

Săpun, sapunioară și pimssel.

!! CEREȚI PREȚ-CURANT GRATIS !!

Patent Nr. 66907

Nu e creșea lui Volta! Nu e mijloc secret! Vindecă și în viorază pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a să da împrejurări, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche bătăe de inimă, sgârciuri de inimă, astma, auzul grea sgârcinri de stomac, lipsa poftiei de mâncare, răceală plămâni și picioare, reumă, podagră, ischis, udul în pai, influența insomnic, epilepsia, circulația nereguată a sângelui și a multor alte boale cari la tractare normală a medicului să vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca -iseretrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică rog a proca aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul «Volta» de oare-ce «Glasul Volta» atât în Germania câtși în Austro-Ungaria a fost oficios opriț fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice e recomandată în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 8.--

tolositor la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 6.--

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. Expedițiile prin centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapest,
V/25 Strada Vadász 34 colțul.